

МІСЦЕ МІЖНАРОДНОГО ФОНДОВОГО РИНКУ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

І.В. Тюха, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Важливим сегментом світового фінансового ринку є міжнародний ринок цінних паперів. Його роль останніми роками значно зросла [1].

За високих темпів економічного піднесення багатьох промислово розвинутих країн світу традиційні джерела фінансування вже не повною мірою задовольняють потреби великих корпорацій у капіталі. Тому такі компанії не обмежуються послугами національних банківських систем і, покладаючись на свій високий кредитний рейтинг, залучають дешеві фінансові ресурси шляхом емісії цінних паперів. Зростання попиту з боку емітентів, збільшення пропозиції в результаті інтеграції національних ринків, конкуренція як наслідок відкритості та глобалізації економіки призводять до посилення інвестиційної та позичкової діяльності на міжнародному фондовому ринку.

Ознаками існування міжнародного фондового ринку є:

- переміщення капіталів у формі цінних паперів між країнами;
- наявність центрів міжнародної торгівлі цінними паперами на базі національних фондових бірж;
- існування міжнародних цінних паперів, які не підпадають під юрисдикцію окремої держави [2].

Міжнародний фондовий ринок функціонує не відособлено від національних ринків, адже базується на національних фондових біржах і організаціях інфраструктури фондового ринку. З іншої сторони, – на міжнародних організаціях – міжнародних фондових біржах, міжнародних системах клірингу, розрахунків і депозитарного обслуговування тощо. Таким чином, міжнародний фондовий ринок не має чіткої територіальної базованості, а операції і діяльність його суб'єктів регулюється як національним законодавством, так і нормами, встановленими різного роду міжнародними організаціями та об'єднаннями учасників ринку.

У ринковій економіці ринок цінних паперів є основним механізмом перерозподілу грошових нагромаджень. Фондовий ринок створює ринковий механізм вільного, хоча й регульованого, переливу капіталів у найбільш ефективні галузі господарювання.

Існує ряд факторів, що сприяють формуванню міжнародного фондового ринку та розширенню його географічних меж. До них належать:

- посилення взаємозв'язку між національними й іноземними секторами економіки;
- дерегуляція з боку держави грошових і капітальних потоків, валютних курсів, а в ряді випадків і міграції трудових ресурсів;
- впровадження нововведень у торговельних операціях, збільшення ролі й значення міжнародних торговельних і фондових бірж, удосконалення платіжних розрахунків;
- розвиток міжбанківських телекомунікацій на базі ЕОМ, електронний переказ фінансових активів.

Міжнародний фондовий ринок є чинником, що прискорює світовий процес економічного росту, полегшує доступ різних суб'єктів економіки до міжнародного ринку вільних капіталів. Коло учасників міжнародного фондового ринку постійно розширюється, до них приєднується все більше число національних кредитно-фінансових інститутів, організацій ООН, НБСЄ й ін.

Міжнародний фондовий ринок є надбудовою над національними фондовими ринками, і є ринком вторинних фондових ресурсів. Фондовий ринок, або ринок довгострокових цінних паперів, який можна розглядати як ринок довгострокових боргових цінних паперів та цінних паперів на право власності, – дуже важлива складова ринкової економіки, без повноцінного функціонування якої (без обороту цінних паперів) не можливе нормальне функціонування механізму ринкової економіки.

Фондовий ринок зародився в надрах ринку споживчих товарів. Перші операції з цінними паперами відбувалися на оптових ринках і товарних біржах.

Міжнародний фондовий ринок прямо пов'язаний з міжнародним ринком вільного капіталу, що складається з окремих національних ринків.

Перенагромадження капіталу в національних межах є причиною відтоку його в інші регіони й країни, де він приносить прибуток його власникові. Тому експорт капіталу – це характерна риса й об'єктивна необхідність розвитку економіки. Поява ТНК і ТНБ привело до того, що облігації й акції, випущені в окремих регіонах і країнах, починають залучати не тільки місцевих, але й міжнародних інвесторів, що веде до формування міжнародно-космополітичного капіталу. У міжнародний оборот, крім цінних паперів першого випуску, надходять папери, що вже давно перебувають в обігу, а також опціони, процентні ф'ючерси й інші нові фінансові інструменти.

Перспектива розвитку фондового ринку в Україні залежать від швидкого вирішення давніх проблем, а саме від удосконалення й зміни законів, які гальмують розвиток фондового ринку; встановлення мінімальних адміністративних бар'єрів; розвитку термінового ринку, і одночасно ринку колективних інвестицій; залучення нових інвестицій, захисту прав дрібного інвестора; карності будь-якої несумлінної діяльності на фондовому ринку; формування правильного іміджу, що працює на залучення грошей; поліпшення механізму регулювання фондового ринку.

Отже, перспектива розвитку залежить не тільки від світових економічних показників, але й від правильної, якісної роботи самого фондового ринку України та його інвесторів й емітентів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дослідження фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://institute.com.ua/searchdirect.php?ID=2535665>.

2. Суэтин, А.А. Международный финансовый рынок / А.А. Суэтин. – КноРус, 2007. – 264 с.